

jord i öfrigt är i Kongl. skiftesstadgan bestämdt. Vill någon delegare å dylik samfällig plats uppsätta industrial inrättning, må tillstånd dertill och bestämmande af årlig tomtafgift därför, afgöras af pluraliteten bland delegarne, dock bör denna pluralitet jemväl ega minst hälften af lägenheten.

Jag håller alldeles icke på den nu föreslagna redigeringen, utan öfverlemnar denna åt lagutskottet, blott ändamålet vinnes i syfte jag föreslagit.

Stockholm den 26 januari 1887.

A. P. Lind.

N:o 89.

Af herr **E. Beckman**, om *förhöjning i anslaget till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare.*

Ända sedan 1862—63 har Riksdagen beviljat anslag till reseunderstöd åt yrkesarbetare. Denna omständighet bär vittne derom, att Riksdagen ansett dessa arbetares utbildning genom noggrann kännedom om i utlandet gängse arbetsmetoder m. m. vara af stor betydelse för det allmänna, såsom ett riktigt medel till främjande af vår industris utveckling.

Ganska allmänt har man varit ense om otillräckligheten af det anslag, som hittills för ändamålet utgått.

Också har regeringen med anledning deraf, att vid fördelningen af anslagsbeloppet för 1886 endast ett fåtal bland de sökande kunde

hugnas med understöd, anbefalt kommerskollegium att afgifva yttrande huru vida och till hvilket belopp anslaget syntes böra för framtiden höjas.

I sitt den 19 oktober 1886 afgifna utlåtande föreslog kommerskollegium en höjning af endast 4,000 kronor.

Kongl. Maj:t har detta oaktadt i innevarande års proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit att höja anslaget med 8,000 kronor eller dubbla det belopp, som kommerskollegium ansett oundgängligen behöfligt.

Såsom skäl härför uttalar statsrådet och chefen för civildepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet, att den af kollegiet föreslagna ökningen vore alldeles otillräcklig; utan torde, säger han, anslaget för att medföra någon för våra näringar verkligt märkbar nytta böra än ytterligare höjas. Först med slutsummans bestämmande till 20,000 kronor anser chefen för civildepartementet ändamålet kunna »i någon väsentligare mån vinnas».

På senare tiden hafva tvifvelsutän både arbetare och arbetsgivare allt klarare fattat betydelsen för industrien af arbetarens utbildning genom speciella fackkunskaper och särskilt vigten för honom af en noggrann känedom om det utländska arbetssättet och de nya handgrepp eller uppfinningar, som dervid användas. Också har antalet arbetare, som sökt understöd, på senaste åren betydligt stigit. Förlidet år uppgick det till 163 och kommerskollegium håller före, att antalet kommer att framdeles än ytterligare tillväxa. Under sådana omständigheter vill det synas, som om äfven den af regeringen föreslagna summan vore allt för låg i förhållande till den fördel, som torde kunna beredas industrien genom tillfälle till reseunderstöd åt ett större antal arbetare.

Chefen för civildepartementet påpekar också, att ytterligare medel för ifrågavarande ändamål »vid något tillfälle» torde kunna erfordras. Men han anser, att tillgång dertill möjligen kan beredas från andra å det under anslagstiteln till »befrämjande i allmänhet af slöjderna» uppförda anslag, i den mån dessa icke måste tagas i anspråk för andra angelägna ändamål.

I afseende å en sak af sådan erkänd betydelse för industrien, som den ifrågavarande, förefaller det dock mindre lämpligt att i allt för stor utsträckning lita på osäkra besparingar och på en måhända hos vexlande departementschefer vexlande uppfattning, om hvilka »angelägna ändamål», som främst böra tillgodoses. Det synes snarare lämpligt att uppföra ett något större belopp å ordinarie stat.

En utgift af denna art lärer för öfrigt kunna anses såsom i hög grad produktiv, och allt för stor sparsamhet blir därför i afseende på densamma misshushållning. Med ledning af de båda sista årens uppgifter om antalet af sökande (148 år 1885 och 163 år 1886) synes det icke vara för mycket, om tillfälle bereddes åtminstone ett sextiotal arbetare att förvärfva den förkofran i sitt yrke, som med reseunderstöden afses. Visserligen är det sant, att reseunderstöd åt ett så stort antal som 60 skulle af allmänna medel kräfva den betydande summan af 30,000 kronor, förutsatt att reseunderstöden i medeltal beräknades till 500 kronor. Men i en tid, då vår industris utveckling mer än någonsin betraktas som en lifsfråga för hela folket, torde denna uppoffring icke böra befinnas afskräckande.

På grund af hvad jag sålunda anfört, tillåter jag mig vördsamt anhålla, det Riksdagen ville besluta,

att det till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare utgående anslag höjes till 30,000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1887.

Ernst Beckman.